

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatk vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Az ipari pálya.

A magyar társadalomnak valóságos rákfenéje az, hogy az ifjuságot az ipari pályáktól elvonja. A szülők gyermekeikből mindenáron „urat“ akarnak nevelni. Az iparos sem gyermekét adja ipari pályára, hanem erejét felülmúló áldozatoktól sem riadva vissza, növeli a szellemi proletárok taborát, kényszerítvén gyermekét a mindenáron való tanulásra. Azt, hogy gyermekében megvan-e a tehetség a tudományos pályára vagy nincs, nem számít. A fő, hogy a fia „ur“ legyen. Mert Magyarországon mindenki „ur“, aki pennával keresi meg mindennapi kenyerét. Ellenben az ipari pálya le van nézve, pedig külföldön éppen az ellenkezőjét tapasztalhatjuk eme felfogásnak.

Az előítélet az iparosi pálya iránt hazánkban általános. Innen van az, hogy ipari pályára csak az megy, aki semmiképp sem tud boldogulni a tanulással. Ennek természetes következménye az, hogy az iparos osztály nem az arra hivatottakból, hanem az arra „kényszerített“-ekből áll. Ezért áll hazánk ipara jóval mögötte a külföldinek.

A céhrendszer megszűnésével is az iparosok kiképzése is alapos változáson ment keresztül. A mai iparosok nagy része 10—12 éves korában mint tanonc (inas) kezdi meg pályáját. 4—6 évi inaskodás után segéd (legény) lesz, megkapja a felszabaduló levelet. Ekkor már joga van önálló ipart üznie. Legtöbbje önállósítja magát azonnal, anélkül, hogy látókörét további képzés általi szélesbitené. Az ilyenek csak tengetik-lengetik életüket, anélkül, hogy valaha valamelyes eredményeket érnének el. Előképzettségük legfeljebb 4—6 elemi iskola, az irni-olvasni tudáson kívül alig tudják a számtani négy alapmiveletet. Nem csoda, ha nem tudnak boldogulni.

A külföld iparosa négy gimnáziumot, reált, polgárit végez s ezután megy ipariskolába, ahol teljes mértékben elsajátítja iparágának minden titkát. Sőt ezután még több évig különböző centrumokban munkát vállal s csak azután önállósítja magát. Az ilyen iparos boldogul s nem lesz kénytelen a lét nehéz küzdelmében kétségbeesett erőmegfeszítéssel tartani fent magát. Ujab-

ban hazánkban is kezd ugyanis valamelyes érdeklődés mutatkozni az iparosi pálya iránt, de ez oly szórványosan jelentkezik, hogy komolyabb figyelemre méltatni alig lehet.

Félre az előítéletekkel. Neveljünk gyermekeinkből képzett és tanult iparost, aki megtudja állani helyét a világversenyben s akkor tapasztalni fogjuk az ennek nyomába járó jólétet és haladást is.

A szülők kötelessége volna gyermekeikkel az iparos pályát megszerettetni. A szülőknek kell a gyermek fogékony lelkére hatni és törekedni arra, hogy az ipari pályát — mint valami magasabb műveltséget igénylő foglalkozást — megszerettessék, megkedveltessék velők. Amig ez nem fog megtörténni, addig ne várjunk semmit, mert a kényszerűségből ipari pályára menő ifju mindörökké igazságtalanságnak fogja tartani helyzetét.

Ujabban a mindenkori kormányok mindent elkövettek, hogy hazánkban az ipar fellendüljön. A nemrég felállított ipariskolákban alapos kiképzésben részesülnek a ifjak. Agrár állam vagyunk s mint ilyenek feltétlen szükségünk van egy erős s nemzetek versenyében helyt álló iparososztályra, mert különben nyers és feldolgozatlan productumjainkat más államok iparosai dolgozzák fel s így idegen állam iparos osztályának juttatjuk azt a milliókra menő jövedelmet, amely ha itthon maradna, hazánkat virágzóvá tenné s számos családnak juttatna biztos és megelégedett megélhetést. Megszűnne a kivándorlás, véget érne az örökös panaszkodás s helyébe az anyagi jóléttel párhuzamosan haladó cultura terjesztené bő áldásait fölénk.

Apasszuk a szellemi proletárok, a fehér rabszolgák taborát s neveljünk a hazának értékes, értelmes, szabad és független iparosokat s akkor elmondhatjuk a nagy Széchenyivel, hogy: Magyarország nem volt, hanem lesz!

Ifj. Szántó Károly.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 10-én tartott folytatólagos gyűlésen a városatyák a városi f. évi költségvetést tárgyalták.

Ezt megelőzőleg a helybeli ref. egyháznak időközben beérkezett fa iránti kérését vette

tárgyalás alá. A közgyűlés a kérésnek helyt adott, a szükséges fát kiutalta.

A költségvetés tárgyalása előtt dr. Papiu Enea azon indítványát, mely szerint a nyomtatásban benyújtott tervezet kijavítás végett adassék vissza a tanácsnak, mivel abban deficit van s annak eltüntetésére a jövedelmi források jobb kihasználása és a halasztható kiadások törlése célszerű lesz — elutasították.

Azután kezdetét vette a költségvetés általános és később részletes tárgyalása, amely öt órán keresztül tartott s melynek folyamán újra tapasztalhattuk, hogy a tervezetben mutatkozó deficitnek fedezésére (és nem eltüntetésére) szolgáló pótdó behozatala milyen harcias hangulatot tud teremteni. Hosszu volna mindazt leírni, ami a pótdó ellen és mellett elhangzott, de hiszen az előbbi években hallottuk ezeket s így csak rövidesen közöljük az eredményt: nincs pótdó. A képviselőtestület többsége a deficitet részben a 12.000 korona értékű fakészlet eladásából, részben 1000 öl havasi tűzifának a termeléséből nyerhető 8000 koronából, valamint egy néhány kiadási tétel törléséből eltüntette s ezzel a város háztartásának mérlegét egyensúlyba állítva, egy a bevételek mint a kiadások végösszegét 249.155 korona 05 fillérben állapította meg. A gyűlés, amely majdnem este 9 óráig tartott, ezzel véget ért.

Nem foglalkoztunk annyira a költségvetéssel, valamint a pótdó behozatalának szükséges avagy felesleges voltával s ezért nem nem ereszkedünk belé az amugy is egy évre lezárt vitába, de mégis kifejezést kell adnunk annak, hogy városunk erősen érzi azt, hogy a költségvetés kiadási tételeinek fedezésére szolgáló pénzzel nem rendelkezik.

A város fogalma már magában foglalja a modern haladásnak minden intézményét. A culturember elsősorban csakis a városban véli feltalálni mindazt, amit egészségügyi, közlekedési, szépművészeti stb. téren a modern haladás megteremthetett.

Elsősorban a város van hivatva létesíteni minden olyant, ami a culturálényeknek ma már elsőrendű szükségletévé lett. Ehez pedig pénz kell. Hogy aztán ez a pénz a város polgárainak megadóztatásával, avagy a város haszonhajtóbb gazdálkodásával teremthető elő, ez másodrangú kérdés.

Akár így, akár úgy, de pénz kell, különben elmaradunk elsatnyulunk, elszegényedünk. Kereskedelem, ipar, idegenforgalom nélkül nincs. Az idegen pedig hidegen hagy minden olyan fészket, ahol a város fogalmával azonos modern intézmények (aszfalt, világítás, közfürdő, utcai vasut, jó utak, hidak, bérkocsi-rendszer, vásárcsarnok, vízvezeték stb.) nincsenek.

E téren a szűkmarkuság már sokszor megboszulta magát s ha így haladunk maholnap azt sem fogják tudni rólunk, hogy a Budapest—Predeal vasúti fővonal mellett egy a fejlődéshez minden feltétellel bíró város vagyunk s elmaradottságunk miatt Mucsaival

egy sorba fognak helyezni és mindenkor kerülni fognak.

Ismételjük, hogy nem célunk a pótdadó el-len vagy mellett agitálni, hanem rámutatni arra, hogy ha pénz nincs, városunk fejlődése visszahanyatlík s elveszti jelentőségét. Tehát jövőre — bármily uton — de pénzt kell teremteni a város fejlődésének céljaira.

San-Toy.

„Wagner-ünnep“ Szászvároson.

A szászvárosi „Liedertafel“, amint már mult számunkban is jeleztük, f. hó 24-én (husvét másodnapján) Wagner Richárd híres német zeneköltő születésének 100-ik és halálának 30-ik évfordulója alkalmából disz-koncertet rendez.

Az előttünk álló program biztosít minket arról, hogy az előadás valóságos ünnepe lesz a mi zeneértő közönségünknek. Nagy szakértelemmel és finom műizléssel sikerült Wagner műveiből olyan szemelvényeket összeállítani, amelyek egyfelől, mély betekintést engednek a „mester“ alkotó művészetébe, másfelől pedig a közönség érdeklődését, változatos összeállításuknál fogva, állandóan ébren tartani képesek lesznek.

Fiatalkori műveiből előadásra kerülnek a „Bolygó hollandi“-ból a dallamos „Fonó-dal“ (nőikar) és a „Senta“ hatalmas drámai ballada, valamint a kettő közötti mesteri jelenet, (Senta, Mary és szövdnök kara).

A műsor bevezető része Wagner alkotásainak második korszakából való: a vendégek a Wartburgba való bevonulásának színpompás indulója „Tannhäuser“-ből.

A többi számok Wagner alkotásainak harmadik korszakából valók. A „Siegfried-Idyll“ a „Nibelungen Ring“ eszmeköréből ered, ahól a Siegfried drámából is használnál fel témákat. Ezzel a szerzeményével felelőségét (Cosimá-t, Liszt Ferenc leányát) lepte meg fiának, Siegfriednek, első születés-napján: egy zenekar korán reggel felállott Wagner lakásának előcsarnokában és a „Siegfried-Idyll“ bájos hangjaival ébresztette fel édes álmaiból anyát és fiát.

„Träume“ és „Schmerzen“. Ez a két költemény az öt közül való, melyek a szerző által Wesendonk Matild asszonynak ajánlva zenei tanulmányt képeznek „Tristan und Isolde“-hoz. Az „Ó sink hernieder Nacht der Liebe“ kezdetű megragadó szépségű éjjeli dal a Tristan dráma 2-ik felvonásában nem egyéb, mint egy bővebb kidolgozása a „Träume“-nak. Ez az éjjeli dal Wagner duettjei közül a legszebb.

A program méltó befejezésül a nürinbergi mester dalnok Sachs Haus Apotheosisa van beállítva. Ez az a megragadó jelenet, amikor a versenyéneklésre összegyűlt dalnokok a mester dalnokokkal egyesülve Sachs Hansnak hódolatukat fejezték ki. Eme hódolásban Wagner szövegül Sachs Hansnak egy versét használja fel, amelyben a reformációt (Luther: die Wittenbergische Nachtigall) egy új korszak hirdetőjeként üdvözli. Sachs Hans versének szövege a következő:

„Wach auf, es naht gen den Tag,
Ich hör' singen im Hag
Ein wonnigliche Nachtigall
Ihr Stimm' durchdringet
Berg und Tal;
Die Nacht neigt sich zum

Occident,
Der Tag geht auf vom Orient,
Die rotbrünstige Morgenrot'
Her durch die trüben
Wolken zieht.“

Ez a kar pompás polyfon összeállításával, egész valónkat lebilincselő s magával ragadó hatásával méltó befejezést képezi a műsor-nak.

Az ünnepélyen a rendező „Liedertafel“ tagjain kívül úgy helyből, valamint Nagyszebenből és Szászsebesből felkért közreműködők fognak szerepelni. A soprán-szólókat a nálunk is nem egyszer ünnepelt Triteanu Veturia urnő (Nagyszeben), a „Mary“ szerepét a „Bolygó hollandi“-ból pedig Grosz Ida kisasszony (Szászsebes) fogja énekelni.

Eme gazdag műsorhoz a méltó zenét a helybeli 64-ik gyalogezred zenekara fogja szolgáltatni. Megjegyezzük, hogy ez a zenekar a Wéber József karmester fáradságot nem ismerő buzgalma folytán művészi színvonalon áll. A zenekart az előadás alatt Schmidt Albrecht általános ismert és közkedvelt karmester fogja dirigálni.

Hisszük és reméljük, hogy Szászváros és környékének művelt, zeneértő közönsége nem mulasztja el egy ilyen művészi koncerten való megjelenésével a zeneköltők királyának, Wagner Richárdnak emlékét megünnepelve, részesülni a nagy „mester“ remek alkotásainak élvezetében.

A hangverseny a „Transsylvania“ szálló nagytermében lesz s pont 8 órakor fog kezdődni.

TÁRSADALMI KINÖVÉSEK.

A kritika.

Csak elő a rokonsággal! Ne maradjon el egy se a diszes familiából! Ha már a pletykáról el mertünk mondani egyetmást, nézzünk a szemébe ennek a másik, vele egytestvér csodabogárnak is.

Mi is az a kritika? Hát az az, kérem szépen, hogy ha én valamit teszek, azt mindenki megbírálja, meghányja-veti így is, úgy is, az összes létező szempontokból föl (vagy le?!) a vallásérkölcsig. Ehhez képest semmi a hölgyek ruhabírálata. Pedig az se kutya!

Van e jogosultsága a bírálatnak? Hogyne! Mihelyt valakit az én tetteim megbírálásában az a nemes és tisztességes célzat vezérel, hogy engem javitson, kinövéseimet lenyese-gesse, szóval mindenképpen a javamat akarja, akkor tisztelettel meghajlok előtte és megköszönöm a jóakarátát. De ha a kritika a nagyképűség hazug álarcába bujlik s olyan dolgokat hány a szememre, amelyek először is nem nagy jelentőségűek, másodsor az én legbensőbb magánügyeim, akkor fütyülök rá. Aztán illetékes valaki arra, hogy engem megbíráljon? És milyen címen az? Ha rokonaim, jóbarátaim, vagy föllebbvalóim bírálgatnak engem, akikhez lelki, vagy hajlongási kapcsolatok fűznek, akkor hallgatok (de csakis úgy, ha igazuk van!) De ha olyan ember üti bele az orrát a dolgaimba, akihez semmi közöm s aki jobban tenné, ha lelki tükkörbe nézne, akkor fölforr a vérem s — bocsánat, de — szeretnék az arcába vágni.

Ha igaz az, hogy mindnyájan egyformán gyarlók vagyunk, hogy tökéletes ember nincs és nem is lehet, akkor a kritikának (pláné a jogosulatlanak) nincs alapja. Megmondta

szépen a szentírás (mint annyi mindent még ezen kívül): „Ne ítélj, hogy ne ítéltesél!“ Persze, aki nagy hangon, az álmoráltól eltorzult arccal bírálgat engem, téged, mindnyájunkat, az soha sem ismeri el magáról, hogy őt is meg lehetne bírálni. Pedig ugyan!

Na de most már azt kérdezhetné valaki, honnan tudjuk bírálat nélkül, hogy jót cselekedtünk-e, vagy sem. Honnan? Hallgassunk a lelkiismeretünk szavára! Az mindig illetékesebb bíró, mint az álmorálisták.

S még egyet. Megesik, hogy csakugyan hibát követek el, magam is beismerem. Mi a kötelessége a becsületesen kritizálónak ilyenkor? Az, hogy igyekezzék azt a hibát (ha nem nagy!), a maga részéről is elsimítani, jóvátenni, engem kioktatni a jövőre nézve, másokat meg megnyugtatni, hogy itt jóhiszemű tévedésről van szó, amely azonban soha többé ismétlődni nem fog. Ebben mindenki megnyugodhatik. Én pedig a hibáim, megjavulok. Ez pedig — úgy gondolom — nagy eredmény.

De mit látunk e helyett? Azt, hogy a nagyképű vaskalaposság rázni kezdi a fejét, emleget Istent, hazát, morált, tisztességet, minden frázist, ami csak eszébe jut. Elmondja ennek is, annak is, hogy mit tettem s az én kis hiba-békámat botrány-ökörré fujja föl. S mikor a két szóval elintézhető egyszerű kis botlásból nagy port fölverő, talán még existenciámat is megingató botrányt csinált, Pilátus pofával mossa a kezét s még ő áll az erdő felől, mondván, hogy miért nem ügyeltem magamra, ő mint igaz jóakaróm (!) nagyon sajnál, de hát így meg úgy, még sem kellett volna. Szóval „ő kiabált s azt kiabálja, hogy én kiabálok.“

Ma rajtam, holnap rajtad a sor, igen tisztelt jóakaró bíráló. Legyünk elnézők egymás hibáival szemben s ne gondoljuk azt, hogy jobbak vagyunk a Deákné vásznánál. Nem tehetek róla, de megint csak oda lyukadok ki, hogy lelki műveltségre kell törekednünk. Én valahol itt szeretném a mennyei Atya tökéletessége felé vezető utat megtalálni. Legyünk tökéletesek a lelkiekben s akkor talán egy lépéssel közelebb jutunk az ideális tökéletességhez . . .

Egy hang a türelmetlen (de mindamellet föltétlenül nyájas) olvasónk közül:

„Ki lehet ez a kiállhatatlan alak? Mégis csak gyalázat így leckéztetni az embert!“

Én: Szerkesztő ur, az Istenért, ne áruljon el, mert az életem drága és szeretném, ha hosszabb lejárata lenne, mint a váltóim. Szerkesztő ur, maga bankügyekben is szak tekintély, ugy-e megért engem?

Spectator.

CSARNOK.

Március tizenötödikén.

Irta: Incze Béla.

Lobogj az égre Március világa: —
Magyar szivekben égő Vesztá-láng!
Dicső multak örök ragyogása
Jelentse győzedelmek új virradatát!
Mert ha régi nagyság, dicsőség letűnve,
Hogy a gonosz vélünk átkos gunyt üze: —
Az őserény, a hit: még nincsen eltemetve, —
Ki nem aludt e hajnal megváltó tűze.

Hány él manap', ki látta születésed,
Amint az égből jöttél hirtelen? . . .

Erzsébet-mozi folyó év márc. 16 **Az ember tragédiája** 4 részben 7 felvon.

Egy-két megaggott félisten vitézed: —
De milliók szive dobban föl emlékened.
S ha újra szólna keltő harsonája
Titáni harcnak — halál s életért:
Hova csak hult egykor e nap sugára,
Erdő támad — teremni a babért.

Messze vagyunk, bár a tűnő időben,
Ugy tetszik mégis: csak egy pillanat,
Hogy vonaglott a föld, ott lenn a mélyben, —
Hogy sötét lett a nap s a kárpit meghasadt!...
S mint Jozsne szaván az ősidőkben,
Megáll — az — égnek örök vándora: —
Mig fénye hull a széttörtött bilincsre,
Arad felől ragyog a mártir-gloria...

Tátong felénk, im' a pokol kapuja!
Sok ádáz ellen gyilkot fei reánk: —
De letiport féregként hull a porba
Hogy földeríti e nap fénylő bibrát.
Igazság ül a zsarnok trónszékébe, —
Ott jár a Messiás Tisza—Duna között!...
Szól Tyrteus lantjának zendülése, —
Hősök hadát szüli meg boldogan e föld.

És megyünk bátran, megyünk mind: előre!
Tündököl felénk a régi cél:
Szabad ösvény a boldog jövőbe,
Melyért ezredéven folyt a honfi vér
És meg nem állit tengeráradatja
Zord szenvedésnek, elnyomás, halál!...
Legyen körül bár minden út bezárva:
A győzelem, új élet mégis ránk talál!

Érint, a szárnyad nagy idők fuvalma...
Térj hát szívünkbe régmult kikelet!
Hogy az önzés láncai lehullva,
Kövessük teremtő, szent eszméidet.
Föl a magasba!... Tiszta fénybe' járva
Ne lássunk mást, csupán a diadalt, —
És őt, a ki az égből „karjait kitarja“...
Akihez hazája mindig hű maradt.

NAPI HIREK.

— **Személyi hir.** Fodor Gyula járásunk főszolgabirája f. év. március 8-tól április 19-ig szabadságra ment. Távolléte alatt Bercsényi Sándor tb. főszolgabíró helyettesíti őt.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Miklós Benedek szászvárosi posta- és távirat-tisztet posta főtitkárává nevezte ki. Gratulálunk!

— **Kirendelés.** A dévai kir. törvényszék dr. Balogh János szászvárosi járásbíróját vezető járásbíró kinevezéséig Petrozsénybe rendelte ki helyettesül. F. hó 17-én már megkezdte ottani működését.

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszter Dr. Nagy Sándor dévai tanfelügyelőségi tollnokot a turóczi vármegyei tanfelügyelőséghez helyezte át.

— **Halálozás.** A nagy időknek rohamosan fogyatkozó tanui közül ismét egy távozott el szebb hazába. Magyar Károly 1848-as honvéd hunyt el a minap Várhelyen 82 éves korában. Temetésén részt vett az egész környék intelligenciája és meleg részvétellel kísérték az öreg utolsó útjára.

— **Hivatalos látogatás a Kún-kollégiumnál.** Walter Béla a nagyszabenyi tanterület főigazgatója, mint miniszteri megbízott, f. hó 6—8-án végezte a Kún-kollégium főgimnáziumánál szokásos évi látogatását. — Délelőtt a tanórákat látogatta, délutánonként a szertárakat, gyűjteményeket tekintette meg

és a tanulók írásbeli dolgozatait vizsgálta. A 8-án tartott záróértekezleten részletesen közölte a vizsgálat eredményét, általában pedig a tapasztaltak feletti megelégedésének adott kifejezést. A másnap déli gyorsvonattal Budapestre utazott a miniszteriumban tartandó főigazgatói értekezletre.

— **Az istentisztelet nagyheti sorrendje a róm. kath. templomban:** Virágvasárnapján d. e. 11 órakor pálmaszentesítés körmenettel, utána szentmise, mely alatt passio éneklés. Délután szentkeresztuti ájtatosság. Hétfőn, kedden és szerdán a szentmisék reggel 7 és 1/2 órakor. Szentgyónás mindennap 1/27-től végezhető. Szerdán délután 4 órakor gyászvecsernye. Nagycsütörtökön szentmise reggel 9 órakor, szentmise után az oltáriszentség elvitele és az oltárok levetkőztetése. Délután 4 órakor gyászvecsernye. Nagypénteken délelőtt 10 órakor passio éneklés, keresztlefélyozás, előreszenteltek miséje, mely után sirba tétel és szentbeszéd, majd keresztuti ájtatosság. Délután 4 órakor gyászvecsernye, este 6 órakor az oltáriszentség visszavitele. Nagyszombaton reggel 8 órakor tűzszentesítés és egyéb szertartások, majd körülbelül 10 óra tájban szentmise. Délután 5 órakor föltámadási ünnepély körmenettel. A husvéti ünnepeken az istentisztelet, mint máskor ünnep- és vasárnapokon szokott lenni. Husvét ünnepén az eledlek szentesítése reggel 6 órától kezdődőleg minden órában.

— **Március 15. a Kún-kollégiumban.** A ref. Kún-kollégium ifjúsága és tanárkara lelkes és szép ünnepélyt rendezett a szabadság hajnalhasadásának emlékére. D. e. 9 órakor az intézet dísztermébe vonult az egész ifjúság és a tanári testület. Ugyanoda jött át az állami polg. leányiskola növendékserege is. Szülők és tanügybarátok, hazafiak és honleányok is szép számban jelentek meg az ünnepélyen. Az ifj. énekkar a Himnusz énekelte megnyitól. Utána Kádár Zoltán VIII. o. t. szavalta Petőfi Nemzeti dalát. Ugyanazt énekelte ezután az ifjúsági énekkar is. Majd Kún Zsigmond VIII. o. t. méltatta szép beszédben, ügyesen sikerült előadással a nagy nap történetét és jelentőségét. Rimbás Lajos VII. o. t. Petőfi „Ledől szobor“ című költeményét szavalta ezután. Nagy hatást ért el az ifj. zenekar Alföldy Béla zenetanár vezetése alatt a Klapka-indulóval és a közkívánatra játszott többi darabokkal. Pásztohy Ernő VIII. o. t. Rákosi Viktor Korhadtkeresztek című elbeszéléskötetéből adott elő egy gyönyörű részletet érzéssel, hatással. Kovács Géza VIII. o. t. Tóth Kálmán kedves költeményét adta elő: Kik voltak a hovádek? Az ifj. énekkar a szózat eléneklésével zárta be a gyönyörű ünnepélyt.

— **A „Szászvárosi Leány-Egyesület“ fehér-estélye.** Folyó hó 8-án a „Transsylvania“ szálló nagytermében a „Szászvárosi Leány-Egyesület“ egy minden tekintetben fényesen sikerült tánccal egybekötött „fehér-estélyt“ rendezett. A zsufolásig megtelt teremben a legszebb leányok és asszonyok különböző sátrakban árulták a közadakozásból összegyűjtött hideg ételeket, italokat és csemegéket, valamint levelezőlapokat és tombolajegyeket. Háziasszonyok voltak: Büffében: Baksay Endréné, Eötvös Béláné, dr. Muntean Aurélné, dr. Szöllösy Jánosné urnők. Cukrászdában: Andrae Józsefné, dr. Tankó Béláné, Szenészi Gyuláné urnők. Pezsgős és fagyal-

tos sátorban: dr. Dózsa Józsefné, Orbán Lajosné, Róth Ágostonné urnők. Theaházban: Dr. Pataky Dánielné urnő. Posta és gyümölcs-sátorban: ifj. Makkay Józsefné és Koltay Ödönné urnők. Vacsora után tánc volt, amely csak a reggeli órákban ért véget. Az est sikerét a rendezésén kívül a közreműködött urnők nagyban előmozdították. Ugyiszintén nagy érdemei vannak Csűrös Pálné igazgatónőnek, aki a „Leány-Egyesület“-nek gondos vezetője. A zenét Dum a Géza hírneves zenekara szolgáltatta.

— **Március 15-ike Algyógyon.** Lapunk zártak jelentik, hogy Algyógy hazafias közönsége ez évben is március 15-ike emlékére ünnepélyt rendezett a kaszinó helyiségében. A megnyitó beszédet Szakáts István kir. vezető járásbíró tartotta. Szilágyi Jenő ünnepi beszédben méltatta a márciusi napok eseményeit. A dalárda a „Hymnust“ és Szózatot énekelte. Az 1848-ban leölt magyarok sirjánál Gáspár István földmivessiskolai növendék szavalt el egy hatásos költeményt. Algyógy intelligenciájának apraja-nagyja részt vett ezen ünnepélyeken. A község e napon fel volt lobogozva.

— **A képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása** a járás területén már megkezdődtek s április 5-ig fognak tartani. A bizottság községenként száll ki, elnöke: Bercsényi Sándor tb. főbíró, tagok: Solyom Ferenc és Vitéz József körjegyzők.

— **Hunyadmegye köszönete.** Hunyadvármegye közigazgatási bizottsága táviratot küldött Beöthy László kereskedelemügyi miniszternek s megköszönte neki, hogy rendkívüli árvíz-segítség címén kétszáz ezer koronát utalványozott a megyei utak rendbehozására. Mara László főispán hasonló tartalmú köszönő táviratot küldött Kálmán Gusztáv államtitkárnak is.

— **Meghívó.** A lozsádi áll. el. népiskola, a szabadság hajnalhasadásának 65-ik évfordulója alkalmából f. hó 16-án d. u. 3 órától kezdődőleg, az áll. iskolában hazafias ünnepet rendez, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a tanítótestület. Műsor: 1. Himnusz. Éneklék az iskolás gyermekek. 2. Haza. Szav.: Jár Péter IV. o. t. 3. Hazáról. Szavalja: Vincze József V. o. t. 4. Szent dal. Szav.: Vincze Dénes V. o. t. 5. Napok királya. Szav.: Görög Margit polg. isk. III. o. t. 6. Toborzó Kossuth. Szav.: Szima János V. o. t. 7. Adjon Isten. Éneklék az iskolás gyermekek. 8. Megkövetem ezredes ur. Szav.: Herczeg Máté IV. o. t. 9. Márciusi ifjúság. Szav.: Vincze Hermin IV. o. t. 10. Szent tűz lobogj. Szav.: Fekete Zsigmond ifj. IV. o. t. 11. Az öreg honvéd meséje. Alkalmi szindarab 1 felvonásban. 12. Talpra magyar. Éneklék az iskolás gyermekek. 13. Előre. Szav.: Kis Máté V. o. t. 14. Lyukas köpenyeg. Szav.: Técsi Anna VI. o. t. 15. Gyászruhás asszony. Szav.: Bunya József III. o. t. 16. A szabadság ünnepe. Szav.: Ferencz Béni. VI. o. t. 17. Fel jó vitézek. Éneklék az isk. gyermekek. 18. Tizenhárom. Szav.: Zudor László gazd. népisk. t. 19. A vértanukat ne feledjük el. Zudor Béni V. o. t. 20. A csonka honvéd. Alkalmi szindarab 1 felvonásban. 21. Hazáért. Szav.: Fekete Berta V. o. t. 22. Rákóczi induló. Éneklék az isk. gyermekek.

— **A marosillyei vashid.** Mint illetékes helyről értesülünk, a marosillyei vashid közigazgatási bejárása még körülbelül e hóban

„A LELENC“ Dráma 2 felv. „AZ IGAZI“ Psylander W. szereplésével.

fog megtörténni, amit nemsokára követni fog a hid építésének kezdete. Tehát most már egészen bizonyos az, hogy rövid 1—1 fél év alatt vashid lesz a Maroson.

— **Öngyilkosság.** Bota Josif földész, piskinczi lakos f. hó 10-én felakasztotta magát. Mire hozzátartozói észrevették, már meg volt halva. Miután a vizsgálat megállapította az öngyilkosságot, eltemették az életunt embert.

— **Algyógy — nagyközség.** Algyógy-alfalu, Algyógy-felfalu, valamint Feredő-gyógy községeknek nagyközséggé való alakulásához a miniszterium hozzájárult s amint értesültünk az erről szóló leirat a napokban le fog érkezni.

— **Gyilkossági kísérlet.** Alkenyéről jelentik, hogy Zaharie Josif Jánosé alkenyéri H-od bíró február 28-án este 11 órakor rálőtt Padrué Jon Silvestrura, de nem találta el. Ugyancsak ő március 1-én d. e. 8 órakor Padure Gerasin alkenyéri lakosra is rálőtt. Ezen merénylete azonban sikerült, amennyiben Padure egy súlyos lösebbel még most is fekszik. Mindkét esetet a kir. ügyészségnek bejelentették s most ez ügyben a vizsgálat folyik. A tett oka — állítólag — bosszú. Ez és ehhez hasonló esetek csak kívánatossá teszik egy erős csendőrsnek Alkenyeren leendő felállítását. Az illetékes körök figyelmét felhívjuk erre.

— **Lépfene.** Magura községben lépfene lépett fel. Ugy a fertőzött, valamint a két szomszédos udvar zár alatt van.

— **Anyósgyilkos.** Folyó hó 10-én a szásvárosi özv. Lázár Ádámét — amint a vizsgálat kiderítette — veje, Savu Jon alsópiáni lakos úgy lőtte hátba, hogy az pár órai kintlódás után meghalt. A tettes kézrekerítésében Baksa Endre rendőrkapitánynak, valamint Albu h. őrmesternek nagy érdeme van. A gyilkosság oka birtokrész feletti pereskedés. A tettest átadták a dévai királyi ügyészségnek.

— **Titokzatos hármás halál.** Berényben Onca Jánosnak 3 gyermeke egymásután meghalt. A kiszállt körorvos fertőző betegséget konstatált s megtette az óvintézkedéseket. Apa és anya szintén ágyban fekszenek.

— **Sürgősen lássunk hozzá a hernyóirtáshoz!** Minden gazdát és kertészt sürgősen igyekeztetünk, hogy lásson hozzá fájának megtisztogatásához, mert az idej esztendő különösen kritikus lesz a fákat pusztító hernyók tekintetében. A múlt nyáron ugyanis rendkívül nagy volt az országban a lepkejárás, ez pedig mindig azt jelenti, hogy a gyümölcsöket az idén nagy veszedelem fenyegeti. A hatóságok is idejében tegyék meg kötelességeiket.

— **Színház—Mozi** ez az egymással sokszor szembe helyezett két kultur tényező, most nálunk is újra közelségbe jutottak egymáshoz, t. i. Kiss Árpád, kerületünk színigazgatója e hó 20-ra jelezte társulatának bemutatkozását Szászvároson, így hát a mi kedvelt „Erzsébet“-mozink még csak ma vasárnap tart előadást, hogy aztán egy időre átengedje a teret az igazi, hus és vérből való színjátékosoknak. Nem mondhatni, hogy a színészetnek könnyű feladata lesz városunk magasabb igényű közönségének kielégítése, ha tekintetbe vesszük azt a valóban művelvezetet, melyet az itteni mozi válogatott műsorával nyújtani szokott. Így csak a legutóbbi vigjáték filmet említsük a „Bohó ifjuság“ c. meg azon sok drámai filmet, melyen a végtelen láthatáru szabad természet élethű változásaival az alpesek gyönyörű vidékeinek adja a színteret, vagy az a pazar fényű interieur, melyet egy párisi „Comédie“ vagy másik színház engedhet meg magának. Hát bizony a mi vidékünk legjobb vándor színészei sem versenyezhetnek e tekintetben a mozikkal, mert a rengeteg kelléknek szállítása és beszerzése oly óriás töke kockázatot kíván, ami a fővárosi szín-

házak budgetjét is jóval túlhaladná, ilyet tehát nem kívánhatunk a színésztől. De nem is kell, hogy ez irányban erőfeszítéseket tegyen a színészet. Van a színésznek egy oly előnye a mozival szemben, ami őt ettől nagyszerűen disztingválja. Ez az élő szó és a szavalatban kifejezhető megkapó meggyőző filozofia, melylyel az ügyes színész a tehetséges szerző életbölcséleti felfogását lelkünkbe szuggerálja. Ezt pedig meg lehet tenni a legszerényebb deszkákon is csak három fő kellék szükséges hozzá: egy műértő színigazgató, egy zsenialis rendező és — ami a fő — egy jól szervezett színészgárda, melynek minden tagja feladatát kellő művészi felfogással teljesíti. Ennyit ügyebár azt hisszük joggal elvárhatunk a vidéki színésztől. Igen ám, csak hogy a jó erőket jól is kell honorálni, az igazgató ur pedig hiába utasítja titkáriját a magas gázsik kifizetésére, ha az igen tisztelt publikum csak gyéren hullatja a garast a pénztárba. Be kell lássuk, hogy a közönségnek nemcsak jogai vannak követelődni, de kötelességei is vannak a kultúra eléggé nehéz sorban élő eleven bajnokaival szemben. Hiszünk, hogy Kiss Árpád igazgató, mint a fentebb jelzett három kívánást teljesítő jó tündér jön városunkba, hogy közönségünk megtalálja azt ami a színészetben igazán élvezetes s ami csak a színháznak elvitázhatlan specialitása s az előadások élénk látogatásával fogja a jó igyekezetet honorálni, decára a mozi határozottan fényes és tartalmas idényzáró mai műsorának, mely oly képekből van összeállítva, mint a „Sátán“, melyet az egész országban az „Ember tragédiájá“-val helyeztek egyenlő rangba. Igaz, hogy ehhez fantázia szükséges, de a kép is elején fantasztikus, hogy a vége annál realiztikusabb legyen.

A művészi fényképezés.

Medgyes, 1913. márc. 15.

Sokan lesznek olvasóink között olyan amatőrök, kik a szemet-lelket gyönyörködető fényképezésnek hódolnak. Azokhoz szölok pár sorban; a művészi totografálásról.

Nagyon sokan vitatkoztak már a fölött, hogy művészet-e a fényképezés? Pro és contra, mindenki a saját állítását tartja igaznak, megdönthetetlennek. Tény az, hogy a mai modern szép fényképek igazán művésziek, úgy kidolgozásban, mint kiállításban is. Egyetlen más mű (metszet, rajz) sem képes versenyezni fényhatás, árnyalatok tekintetében a fényképpel.

Fejlődését s hogy e nivót elérte, a gyakorlott műkedvelőknek köszönheti, akik időt fáradságot nem tekintve, minden szabad percet felhasználták a kísérletezésre. Korán reggel, este a naplementekor, éjszaka a hold világitásánál, vagy mesterséges fény igénybe vételével, minden lehető — és azelőtt lehetetlen — helyzetben is, pl.: a nappal vagy a fényforrással szemben fényképeztek.

Elhagyva a régi szokásokat új irányban kezdtek dolgozni és ez volt a megteremtője a mai művészi fényképezésnek.

A művészi kép elkészítése nem könnyű feladat. Első- és főfeltétel a jó látás. Látni kell tudnia az amatőrnek. Meglátni a lényegest, azt kiemelni. (élesre beállítani), a melléktest csak másodsorban, a fölöslegest letompítani. Ezt megtanulni, hosszas kísérletezést és fáradságot igényel. Nem kell a negatív és pozitív képet agyonretusálni, ellenkezőleg a művészi képen alig van valami retus, legtöbbször semmi. Az ilyen képbe a kidolgozásnál a műkedvelő saját izlését egyéniségét is bele viszi. Az előhívásnál tetszése szerint modulálja sötétebbre vagy világosabbra az egyes részeket. A pozitív kép elkészítésénél hasonlóképp jár el. Egy és ugyanazon negatívról, különböző faj papírokon más és más hatásban, árnyalatban lényegesen eltérő képet nyerünk. A papír mindig a negatív képhez találó legyen, jól válasszuk ki a legmegfele-

lőbbet és úgy szinezük, hogy a kép tárgyával a szín is összhangban legyen, hogy megközelítsük a hangulatot. Így pl. a nap lemenetét aransárgás színben, a hajnalt biborvörösből, lombos fákat, vizeket kék-, személyeket csoportokat sépia, fekete színben stb.

A hatást fokozhatjuk a megfelelő kartonok és színes papírok alkalmazásával.

A képek felragasztását kerüljük, e helyett csak a felső részen ragasztjuk a kartonra színes papírlap alá tevésével, mely a képnek félcentiméternyire szegélyül s diszétül szolgál.

Fényképező kamaránktól is nagyon sok függ.

Az objektív nagy gyutávval bíró legyen. Erre a célra legmegfelelőbbek a C. P. Goertz, a jenai C. Zeiss, a rathenowi Busch gyártmányu universalis anastigmatok.

(Folyt. köv.)

Szabó János.

KÖZGAZDASÁG.

A falusi gazdaság előbbrevitele.

Ezelőtt még csak öt évvel történt, hogy Magyarországon a népoktatási törvényt megváltoztatták. Az előtt is, azután is sok szó az ellen, hogy az iskolai tananyagrendszer rossz. Magyarország agrár állam, ez veendő elsősorban figyelembe. A mai iskolai rendszer főképp azért rossz, mert nem nevel az életnek. Mondja meg valaki, helyes-e az, hogy pl. egy mezősi kisközség gyermekei éppen azt a tananyagot tanulják, mint a kolozsvári vagy budapesti gyermekek. Azok a kisközségbeli földmives gyermekeknek vajjon nem jobb lenne, ha az iskolai tanterve s tananyaga az ő életviszonyainak megfelelő volna s azon tantárgyakat tanulná, melyekre neki az életben szüksége van s melyből megélni hivatott. A városoknak más az érdeke, a falunak is más. Hagyják azt a földmives gyermeket ott a rög mellett felnőni, hogy ezt szeresse meg, tanulja helyesen megművelni, hogy az neki hasznot hajtson. Megszeretve a földet ahoz ragaszkodik s ezáltal növelve van benne a munka és a hazaszeretet.

A városi gyermeknek az elemi iskola elvégzése után rendelkezésére áll a sokféle felsőbb iskola, de nem így a falusi gyermeknek. Meg kell tehát változtatni a tananyagot, tantervet. A falusi iskolában a mezőgazdasági, kertészeti, állattenyésztési tárgyak tanítására fektetendő a főszűly. Az 5—6-ik osztályu növendékek ily elméleti s főképp gyakorlati gazdasági dolgokkal foglalkozzanak, hogy kikerülve az iskolából azt az istenadta földcskét megtudja dolgozni s hasznot-hajtón tudja értékesíteni.

Ne tévezzük szem elől Magyarország földmivesországa, lakosságának legnagyobb része ezzel foglalkozik, tehát elsősorban erre kell kitanítani, mint a katonát löni. A modern hadászat csak ötven év előtt is más volt, a földmivelő gazdálkodás módja ma is az, ami 100 év előtt volt. Ezt kell megváltoztatni s akkor minden jóra fordul.

S. J.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat nem adunk vissza.

„Öreg“. A többit is várjuk.

F. B. Sztyörgy. Igéretét birjuk, — sajnos még eddig mitsem kaptunk Öntől. Üdv!

Dr. A. B. Levél ment. Pünkösdre legyen szerencsénk.

Kíváncsinak. Helyben; Ugy látszik a „Leányegyesület“ nem fogadta el ajándékunkat, mert ki sem sorsolták azt, amit az is bizonyít, hogy a nyerő még eddig nem jelentkezett és az egyesület sem értesített minket a nyerő kiletéről.

Dévai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

1913—759/1.

Hirdetmény**a dévai kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választása tárgyában.**

A m. kir. Állami Munkásbiztosítási Hivatalnak a kerületi munkásbiztosító pénztárak végleges átszervezése tárgyában kiadott 200—910. számú rendelete és az országos Pénztár 3246—910. és 4994—910. számú körirata alapján az 1910. évben megválasztott közgyűlési kiküldöttek mandátuma a folyó évben lejár, miért is a kiküldöttek újonnan való megválasztásáról kell gondoskodni.

Evégből igazgatóságunk 1913. évi március hó 6-án tartott ülésében az alapszabályok 10. §-ában foglalt rendelkezéséhez képest a közgyűlési kiküldöttek választási határnapjául a pénztár egész területére **1913. évi április hó 20-át tűzi ki.**

A biztosításra kötelezett tagok sorából 100 rendes és 50 póttag választandó és pedig az ipari foglalkozást űzők csoportjából 56 rendes, 28 póttagot, a kereskedelmi foglalkozást űzők csoportjából 33 rendes, 16 póttagot a gyári csoportból 11 rendes, 6 póttagot választanak. A munkaadók sorából szintén 100 rendes, és 50 póttag választandó és pedig az ipari csoportból 66 rendes, 33 póttagot, a gyári csoportból 7 rendes, 4 póttagot, a kereskedelmi csoportból 27 rendes, 13 póttagot választanak. A munkaadók és biztosított tagok közül választandó közgyűlési kiküldöttek és póttagok között legalább 80 kiküldöttnak és 40 póttagnak a pénztár székhelyén lakónak kell lennie.

A közgyűlési kiküldöttek választása folyó évi április 20-án reggel 9 órakor a választást megelőzőleg 15 nappal közhírré teendő helyen az ugyanakkor kihirdetendő bizottság előtt fog megtartatni.

Azok a pénztári tagok, a kik oly helyen laknak, a hol a pénztár részéről szavazatszedő bizottság nem működik, a megjelölt választási napon, amennyiben a hozzájuk legközelebb eső községben működő szavazatszedő bizottság előtt személyesen nem kívánnak megjelenni, postán küldhetik be szavazólapjukat a központi szavazatszedő bizottságnak, ily esetben azonban a szavazólap a postai boríték alatt másik borítékba is helyezendő és a belső borítékra a szavazó nevét ráírja és aláírását, vagy a községi előljárósággal, vagy a pénztári bizalmi férfiúval vagy esetleg két tanúval hitelesíteni tartozik. Elkésve érkezett szavazólapok figyelembe nem vétetnek.

Mindazon helyeken, ahol szavazatszedő bizottság működik, csak személyesen lehet a szavazatszedő bizottság előtt szavazni.

A szavazásra való jogosultságot ugyan munkaadók, mint a biztosítottak a pénztár által kiállított választói igazolvánnyal igazolják. A munkaadóknak szóló választói igazolványokat a választás előtti 5 napon át küldi meg a pénztár a munkaadóknak. A biztosított tagok a választási hirdetmény megjelenése napjától bezárólag a választás előtti 5-ik napig egyenként vagy csoportokban kérelmezhetik a pénztárnál választási igazolványuk kiállítását, a mit a pénztár a választás előtti 5 napon át küld meg a kérelmezőknek. Azok részére, a kik legkésőbb 5 nappal a választás előtt kértek ugyan a pénztártól választói igazolványt, de azt bármely oknál fogva nem kapták kézhez, avagy pedig a választás előtti 5 napon belül lépték biztosításra kötelezett foglalkozásba és így nem is kérhettek a pénztártól választói igazolványt, a munkaadó állíthat ki választói igazolványt.

Minden tag tetszése szerint összeállított szavazólapot szavazhat. Amennyiben azon-

ban, akár a munkaadók, akár a biztosítottak érdekeltségi köre vagy ezen érdekeltségi körök valamelyikén belül egyes érdekcsoportok külön-külön bacsátának ki szavazólapokat, úgy az összes szavazatok számbavételével megbízott szavazatszedő bizottság mellé, a külön szavazólapokat kibocsátó ezen érdekcsoportokból egy-egy bizalmi férfiú is meghívandó az esetben, ha ebbeli kívánságát a csoport képviselőjében legalább 10 munkaadó vagy 10 biztosított tag 8 nappal a választás napja előtt — a behívandó bizalmi férfiú megnevezésével — a pénztárnál bejelenti.

Az érdekcsoportok képviselői által megállapított szavazólapok a pénztárnál és minden választási bizottságnál kaphatók, ezek azonban a választókat szabad elhatározásukban nem gátolhatják, azokon tetszésük szerint változtatásokat tehetnek, sőt külön szavazólapot is állíthatnak össze. Közgyűlési kiküldötté és póttaggá azonban csak magyarul tudó állampolgár választható; ellenben meg nem választható oly egyén, a ki nem teljeskoru, a ki gyámság, gondnokság, vagy csőd alatt áll, vagy akit nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség, vagy az 1907. évi XIX. t.-c. 191. §-ának a), b) pontjában meghatározott kihágás miatt jogerős ítélettel elmarasztaltak, vagy akit hivatalvesztésre, illetve a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére ítélték, a jogerős ítéletben megszabott időtartam alatt, továbbá az, a kinek a választott bírósági eljárást szabályozó kereskedelmi miniszteri rendelet értelmében választott bírósági ülnöki vagy az állami munkásbiztosítási hivatalnál viselt nem állandó bírói tiszte alól büntetéseken felfüggesztettek, a felmentés keltétől számított három éven át. Ugyancsak nem választható közgyűlési kiküldötté az, a ki valamely helyi pénztárnak vagy az Országos Pénztárnak alkalmazottja vagy a pénztárak valamelyikével állandó szerződéses magánjogi viszonyban áll. Nem választhatók végül közgyűlési kiküldöttekké és póttagokká a kereskedelmi társaságok, társaságok, testületek, egyesületek stb. és a jogi személyek. (Vesd össze a most következő második bekezdésnek a kereskedelmi társaságok stb.-re és a jogi személyekre vonatkozó rendelkezésével).

A szavazás titkos és a választás napján addig, de legalább déli 12 óráig tart, amíg szavazók jelentkeznek. (Ha szavazók már nem jelentkeznek, a szavazatszedő bizottság elnöke zárórát tűz ki a szavazatok átvételére. A szavazatszedő bizottságok tagjai saját bizottságuknál utóljára szavaznak.)

Minden szavazati joggal bíró biztosított tag a pénztár egész területéről választandó összes biztosított kiküldöttekre (a lakóhelyekre, valamint az ipari, gyári és kereskedelmi csoportok közötti megosztására való tekintet nélkül) szavaz. Ugyanilyen eljárás szerint külön szavaznak a munkaadók a saját kebelükből választandó közgyűlési kiküldöttekre és póttagokra. A választandók lakhelye tekintetében csupán az a korlátozás áll fenn, hogy legalább annyi közgyűlési kiküldöttet kell a pénztár székhelyén lakó munkaadó és biztosítottak közül választani, hogy létszámuk az igazgatóság tagjai felénk, továbbá a felügyelő bizottság összes tagjai és póttagjainak, az elnökség összes tagjainak, végül pedig a választott bíróság ülnökei és helyettes ülnökei felénk megválasztásának elegendő legyen. (Ezt a számot, vagyis a pénztár székhelyén lakó munkaadó és biztosítottak közül választandó

közgyűlési kiküldöttek számát a harmadik bekezdés tünteti fel.) Azok a munkaadók, a kik egyuttal biztosításra kötelezett tagok is, e ketős minőségük ellenére csak egy szavazatot gyakorolhatnak és pedig vagy a biztosítottak csoportjában, a szerint, ahova túlnyomó foglalkozásuknál fogva tartoznak.

A kereskedelmi társaságok, társaságok, testületek, egyesületek stb. jogi személyek cselekvő és szenvedő választói jogaikat, a gyámság alatt állók pedig csupán cselekvő választói jogaikat az Országos Pénztár alapszabályainak 8. §-ában foglaltak értelmében a pénztárnál levél útján előre bejelentett képviselőjük útján gyakorolhatják. Ez esetben sem gyakorolhat azonban senki egynél több szavazati jogot. A kereskedelmi társaságok, társaságok, testületek, egyesületek stb. és jogi személyek a pénztár által részükre megküldött meghatalmazási űrlap kiállításával adnak meghatalmazást a szavazati jogukat gyakorló képviselőjüknek. Ezeket a kiállított meghatalmazási űrlapokat a nevezett munkaadók szavazás céljából, közvetlenül a választás előtt a pénztár által részükre kiadott munkaadó-választói igazolvánnyal együtt adják át meghatalmazottjuknak. Azok, akik gondnokság vagy gazdai hatalom alatt állanak és ezért önrendelkezési joguk korlátolt (pl. a tanoncok) szavazati joggal nem bírnak.

A szavazás a szavazó nevének feljegyzése mellett személyesen beadott fehér színű szavazólapokkal történik és pedig egyszerre a munkaadók, illetőleg a biztosítottak közül választandó összes kiküldöttekre és közgyűlési póttagokra, a jelöltek családi és utónevénél, szakmájának és lakóhelyének megjelölésével. Erre annál is inkább kell vigyázni, mert az alaki kellékek hiánya a szavazatot érvénytelenné teszi.

A munkaadókra és biztosítottakra nézve külön-külön összeállítandó szavazólapokra tehát annyi név irandó, a hány közgyűlési kiküldöttet és póttagot kell az illető csoportból választani, vagyis a szavazólapoknak elkülönítetten, ipari, gyári és kereskedelmi csoportok alá sorozva kell feltüntetniök a választandók neveit. Ha valamely szavazólapon a megválasztandók számánál több név foglaltatnék, úgy a fölös számú utolsó nevek hivatalból törölendők.

A választói igazolvány birtoka nélkül senki a választási helyiségben meg nem jelenhet és szavazati jogát nem gyakorolhatja. A választási helyiségben megjelent szavazóknak igyekezniök kell szavazólapjaikat minél hamarabb beadni, a minek megtörténte után minden szavazó köteles elhagyni a választási helyiséget.

Akinek személyazonossága kétes, csak úgy szavazhat, ha a bizottság valamelyik tagja előtt ismert két tanúval vagy pedig más elfogadható módon igazolja személyazonosságát. Ha a pénztári tagsága kétes (mert sem a pénztár, sem a munkaadó által kiállított választói igazolvánnyal nem rendelkezik), csak úgy szavazhat, ha a pénztári tagságának a választás napján való fennállását a bizottság valamelyik tagja előtt ismert két tanúval igazolja.

A választás eredménye ellen bármely pénztári tag panasszal élhet. E panasz akár a kerületi pénztár útján, akár pedig közvetlenül is benyújtandó az Országos Pénztárhoz vagy a m. kir. Állami Munkásbiztosítási Hivatalhoz (Budapest, V. Akadémia.-u. 1.), de a panasz elintézéséig a választás jogérvényesnek tekintendő.

Déva, 1913. évi március hó 7.

Péntek Elek s. k.,
igazgató.**Rhémann Zsigmond s. k.,**
elnök.

Sz. 516/1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Dr. Margita János algyógyi lakos végrehajthatónak Krisán Miklós a Tódor fia kisalmási lakos végrehajthatást szenvedő elleni végrehajthatási ügyében, a kérelem következtében, a végrehajthatási árverés 25 K tőke, ennek 1912. évi szeptember hó 4-ik napjától járó 5% kamatai, 24 K 40 fill. végrehajthatási, valamint 26 K jelenlegi és a még felmerülendő költségek és ezenel csatlakoztatott végrehajthatóknak u. m.: az Ardeleana pénzintézetnek 53 K, 32 K és 70 K tőkék és jár., a Geogeana pénzintézetnek 110 K s 58 K tőkék és járulékaik, a Zlagneana zalatnai pénzintézetnek 100 K, 76 K tőkék és jár. iránti követeléseik kielégítése végett az 1881. 60. t.-cikk 144. §-a alapján, a 146. és 167. és a vhn. 25. 26. §-ai értelmében, az algyógyi kir. jbiróság tlkvi hatósága területén levő s a kisalmási 31 sz. tljkvben foglalt ingatlanoknak Krisán Niculae lui Tódort illető 1/2-ed részére és pedig 2 sor 1161 hrsz. a jutalékára 9 K, 6 sor 2766, 2769, 2773 hrsz. 9 K, 7 sor 2857 hrsz. 9 K, 8 sor 2859, 2860 hrsz. 16 K, 9 sor 2871 hrsz. 4 K, 10 sor 2930 hrsz. 2 K, 15 sor 4564 hrsz. 4 K, 16 sor 4624 hrsz. 4 K, 17 sor 4632, 4634 hrsz. 3 K, 18 sor 4682 hrsz. 10 K, 19 sor 4767 hrsz. 3 K, 20 sor 4866 hrsz. 1 K, 21 sor 111, 112 hrsz. 437 K, a kisalmási 44 sz. tljkvben foglalt ingatlanokokrak Krisán Miklóst illető B. 3. sorsz. a bejegyzett 1/4-ed résznyi jutalékára és pedig A † 1 sor 161, 162, 163 hrsz. 90 K, 2 sor 200/1 hrsz. 10 K, 3 sor 202, 203 hrsz. 10 K, 4 sor 280 hrsz. 40 fill., 7 sor 785 hrsz. 2 K, 8 sor 881 hrsz. 2 K, 9 sor 1008, 1010, 1265 hrsz. 6 K, 10 sor 1073 hrsz. 2 K, 11 sor 1150, 1232 hrsz. 8 K, 12 sor 1386 hrsz. 2 K, 13 sor 1511 hrsz. 1 K, 14 sor 1512/2 hrsz. 1 K, 15 sor 1516, 1519, 1520 hrsz. 7 K, 16 sor 1617 hrsz. 12 K, 17 sor 1752 hrsz. 2 K, 18 sor 1812 hrsz. 3 K, 19 sor 2876 hrsz. 1 K, 20 sor 2881 hrsz. 2 K, 21 sor 2910 hrsz. 3 K, 22 sor 2926/1 hrsz. 4 K, 23 sor 3197, 3198 hrsz. 1 K, 24 sor 3314—3317 hrsz., 3321—3323 hrsz. 12 K, 25 sor 3411 hrsz. 2 K, 26 sor 3429, 3431, 3433 hrsz. 3 kor., 27 sor 3450 hrsz. 3 kor., 28 sor 3460 hrsz. 40 fill., 29 sor 3557 hrsz. 40 fill., 30 sor 3561, 3565, 3584, 3593 hrsz. 13 kor., 31 sor 3812/2 hrsz. 6 kor., 32 sor 4124, 4125, 4128 hrsz. 3 kor., 33 sor 4229 hrsz. 4 kor., 34 sor 4236 hrsz. 2 kor., 35 sor 4289 hrsz. 1 kor. 40 fill., 36 sor 4452 hrsz. 1 kor., 37 sor 4455 hrsz. 2 kor., 38 sor 4463 hrsz. 40 fill., 39 sor 4841 hrsz. 40 fill., 40 sor 4890, 4894 hrsz. 1 kor., a kisalmási 99 sz. tljkvben foglalt ingatlanoknak Krisán Miklóst illető A. 4. és B. 20. sz. a 1/20-ad részt tevő jutalékára és pedig A † 3 sor 3018—3019 hrsz. 1 kor., 4 sor 3068, 3069, 3078—3080 hrsz. 2 kor. 20 fill., 5 sor 3558—3560, 3562—3564 hrsz. 20 fill., 6 sor 4095—4098, 4115—4117 hrsz. 2 kor., 7 sor 4118—4121 hrsz. 1 kor. 20 fill., a kisalmási 101 sz. tljkvben foglalt ingatlanoknak Krisán Miklóst illető B. 31. rdsz. a 1/30-od részt tevő jutalékára és pedig A † 2 sor 1781—1786 hrsz. 40 fill., 3 sor 1701—1796 hrsz. 60 fill., a kisalmási 191 sz. tljkvben foglalt ingatlanoknak Krisán Miklóst illető B. 32. rdsz. alatti 1/44-ed részt tevő jutalékára és pedig A † 1 sor 2820—2824 hrsz. 20 fill., 2 sor 2829—2835, 2837, 2838 hrsz. 2 kor., a kisalmási 284 sz. tljkvben A † 1 sor 3763—3773 hrsz. a foglalt ingatlanoknak Krisán Miklóst illető B. 20. sor sz. alatti 1/30-od részt tevő jutalékára 8 kor. és a kisalmási 318 sz. tljkvben foglalt ingatlanoknak Krisán Miklóst illető B. 3. rdsz. alatti 1/4-ed részttevő jutalékára és pedig A † 1 sor 410 hrsz. 1 kor. 40 fill., 2 rdsz. 420 hrsz. 4 K-ban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1913. évi május hó 29-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Kisalmás község házához. Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételeket a hivatalos órák alatt ezen kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál valamint Kisalmás község előjáróságánál lehet megtekinteni.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok tlkvi tesztenként a kikiáltási ár 2/3-án alól el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Algyógy, 1913. évi február hó 12-én.

Pless s. k., kir. jbjegyző.

A kiadmány hitelül:

Szilágyi Jenő,
kir. tlkvezető.

Értesítés.

A n. é. közönséget tisztelettel értesítem, hogy mint Kolozsváron végzett okleveles születésű, Szászvároson telepedtem le. . .

A közönség b. pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

Szász Ferencné

okleveles születésű,

Szászváros, Gyár-utca 3.

29 3—3

Hirdetések jutányos árban felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Sz. 513/1913. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

Dáncs Péter nagyrápolti lakos végrehajthatónak Schuster Adolf algyógyi lakos végrehajthatást szenvedő elleni árverési ügyében, ezen kérelem következtében a végrehajthatási árverés 320 kor. 10 fill. tőke, ennek 1911. október 1-től járó 8% kamatai, 163 kor. 20 fill. per- és végrehajthatási, valamint 10 kor. jelenlegi és a még felmerülendő költségek, továbbá ezenel csatlakoztatott végrehajtható dr. Margita János algyógyi ügyvédnek 41 kor. és jár. iránti követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cikk 144. §-a alapján, a 146. és 167. §-ai és a vhn. 25. 26. §-ai értelmében az algyógyi kir. jbiróság tlkvi hatósága területén levő s az algyógyi 1024 sz. tljkvben A † 1 sor 668, 669/a hrsz. ház és kert 372 kor., 5 sor 4647/a hrsz. erdőre 1 kor., 6 sor 4803/a hrsz. erdőre 3 kor., 7 sor 4843/a hrsz. erdőre 1 kor., 8 sor 671/l hrsz. kertre 71 kor., az algyógyi 1494 sz. tljkvben A † 2 sor 5027/f—5030/f hrsz. a rét és szántó 1/2-ed részére 170 kor., 3 sor 5049 hrsz. erdő 1/2-ed részére 2 K-ban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1913. évi május hó 27-ik napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Algyógy község házához.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok tlkvi tesztenként a kikiáltási ár 2/3-án alól el nem adatnak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Algyógy, 1913. évi február hó 2-án.

Pless s. k., kir. járásbirósági jegyző.

A kiadmány hitelül:

Szilágyi Jenő,
kir. tlkvezető.

Tavaszi saison!

Szobafestő munkákat,

:: épület-festéseket ::

a legizlésebben

SZŐCS VILMOS

szobafestő eszközöl.

2 4—12

Eladó egy dupla-ajtós uj szekrény egy teljesen új álló-tükör nippasztalkával és egy jókarban lévő keveset használt varrógép. Valamennyi félárban. — Öz. Schönfeld Jakabné, Kovács-utca 7. szám.

KÖNIG KÁROLY

szoba-, cím- és épületfestő.

Ajánlja ezidei legujabb modern mintáit, melyek elsőrendű külföldi cégektől valók és így a legmagasabb igényeket is kielégítik.

Szászváros, Patak-tér 7. szám.

6 4—6

Gradina Aurél

férfiszabó

Szászváros, Fő-tér.

Elvállal mindennemű férfiruhakészítést úgy helyben mint vidékre. Elsőrendű londoni szabászat. — Pontos kiszolgálás. — Bel- és külföldi szövetek raktáron. Nagy választék! Olcsó árak!

25 4—12

Erdélyi ösfőzet!

Van szerencsém a t. c. közönség becses tudomására hozni, hogy március 15-től kezdve egy új sört hozok forgalomba, mely törv. védett

Erdélyi ösfőzet

cim alatt lesz elárusítva, mely az egész külföldi sörökkel a versenyzést fölveheti és a legfinomabb izlésnek is megfelel.

Kapható minden vendéglőben és üzletekben, hol az erdélyi ösfőzet plakát van kifüggesztve.

Kiváló tisztelettel

Habermann Rezső,
sörfőzde tulajdonos Nagyszeben

49 1—5

Erdélyi ösfőzet!

***** A tetőfedéshez legcélszerűbb anyag a *****
CEMENT-FEDŐCSERÉP.

A jövő legjobb tetőfedő anyaga, mert könnyebb, jobban zár, tűzbiztosabb, mohamentesebb és tartósabb az agyagcserépnél.

Kapható öt színben

OPREAN GYÖRGY

első szászvárosi cementcserép-gyárában,

Szászváros, Romosz helyi-út 3.

27 3—5